

O. P. JINDAL SCHOOL, SAVITRI NAGAR
Periodic Test-II (2023 – 2024)

Class: VIII

MM: 20

Subject: Sanskrit

Time: 1. Hrs.

Name: _____ Class / Section: _____ Roll No.: _____

*General Instructions:- All questions are compulsory***प्र० 1 अधोलिखितं नाट्यांशं ध्यानेन पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।**

(निम्नलिखित नाट्यांश को पढ़कर निर्देशानुसार प्रश्नों के उत्तर दीजिए)

“शालिनी ग्रीष्मावकाशे पितृगृहम् आगच्छति । सर्वे प्रसन्नतया तस्याः स्वागतम् कुर्वन्ति परं तस्याः भ्रातृजाया उदासीना इव दृश्यते ।”

शालिनी – भ्रतृजाय! चिन्तिता इव प्रतीयसे, सर्वं कुशलं खलु ?

माला – आम् शालिनी । कुशलिनी अहम् । त्वदर्थम् किम् आनयामि, शीतलपेयं चायं वा ?

शालिनी – अधुना तु किमपि न वाञ्छामि । रात्रौ सर्वैः सह भोजनमेव करिष्यामि ।

(भोजनकालेऽपि मालायाः मनोदशा स्वस्था न प्रतीयते स्म, परं सा मुखेन किमपि नोक्तवती ।)

राकेशः – भगिनी शालिनी! दिष्ट्या त्वं समागता । अद्य मम कार्यालये एका महत्वपूर्णा गोष्ठी

सहसैव निश्चिता । अद्यैव मालायाः चिकित्सिकया सह मेलनस्य समयः निर्धारितः ।

त्वम् मालया सह चिकित्सिकां प्रति गच्छ, तस्याः परमर्शानुसारं यद्विधेयं तद् सम्पादय ।

I एकपदेन उत्तरत—(एक पद में उत्तर दीजिए) (1X2=2)

i शालिनी कदा पितृगृहम् आगच्छति ?

ii दिष्ट्या का समागता ?

II पूर्णवाक्येन उत्तरत—(पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए) (2X1=2)

i राकेशः शालिनीं कुत्र गन्तुं कथयति ?

III निर्देशानुसारं उत्तरत—(निर्देशानुसार उत्तर दीजिए) (½X2=1)

i राकेशस्य कार्यालये का निश्चिता ?

(क) चायम् (ख) गोष्ठी (ग) समयः

ii का मुखेन किमपि न उक्तवती

(क) माला (ख) राकेशः (ग) शालिनी

प्र० 2 अधोलिखित वाक्यानां विकल्पेभ्यः उचितानि उत्तराणि चित्वा लिखत—(½x10=5)

(निम्नलिखित वाक्यों का उचित विकल्पों से उत्तर दीजिए)

i) ——— सह सीता अपि अगच्छत् ।

(क) रामस्य (ख) रामेण (ग) रामाय (घ) रामम्

ii) उन्नतान् ——— पश्य ।

क) पर्वतान् (ख) पर्वतम् (ग) पर्वतस्य (घ) पर्वतानि

iii) भवान् किम् ——— ?

(क) खादसि (ख) खादामि (ग) खादति (घ) खादन्ति

iv) अश्ववारः ——— अपतत् ।

(क) अश्वेन (ख) अश्वस्य (ग) अश्वाय (घ) अश्वात्

v) एकः ——— मूषकम् आनयति ।

(क) मुनिः (ख) मुनयः (ग) मुनी (घ) मुनिना

vi) ——— चन्द्रमसम् पश्यति ।

(क) बालकम् (ख) बालकेन (ग) बालकः (घ) बालकाय

vii) ——— बालिकाः नृत्यन्ति ।

(क) चत्वारि (ख) चतस्रः (ग) चत्वारः (घ) चतुर्

viii) एषः मम विद्यालयः ——— ।

(क) अस्मि (ख) सन्ति (ग) अस्ति (घ) असि

ix) ——— नारी जलम् आनयति ।

(क) एकस्य (ख) एका (ग) एकः (घ) एकम्

x) ——— परितः बालाः क्रीडन्ति ।

(क) वृक्षम् (ख) वृक्षस्य (ग) वृक्षेण (घ) वृक्षात्

प्र० 3 रेखांकितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत—

(1x4=4)

(रेखांकित पदों के आधार पर प्रश्ननिर्माण कीजिए)

- (क) अहम् स्वापराधं स्वीकरोमि ।
(ख) समयात् पूर्वं आयासं करोषि ।
(ग) वृद्धोपसेविनः आयुर्विद्या यशोवलं च वर्धन्ते ।
(घ) मातापितरौ नृणां सम्भवे क्लेशं सहेते ।

प्र० 4 मंजूषातः समुचितम् अव्ययपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत—

(½x6=3)

तावत्, एव, अपि, नित्यम्, यादृशम्, यथा

- i तयोः ——— प्रियं कुर्यात् ।
ii ——— राजा तथा प्रजा ।
iii ——— कर्म करिष्यसि तादृशं फलं प्राप्स्यसि ।
iv तेषु ——— त्रिषु तुष्टेषु तपः सर्वं समाप्यते ।
v वर्षशतैः ——— निष्कृतिः न कर्तुम् शक्या ।
vi यावत् सफलः न भवति ——— परिश्रमं कुरु ।

प्र० 5 विशेषणं विशेष्येण सहितं मेलनं कुरुत —(उचित मिलान कीजिए)

(½x6=3)

(क) स्तम्भः	(ख) स्तम्भः
(1) स्वस्था	(क) कृत्यम्
(2) महत्वपूर्णा	(ख) पुत्री
(3) कनिष्ठा	(ग) वृत्ति
(4) जघन्यम्	(घ) मनोदशा
(5) क्रीडन्ती	(ङ) भगिनि
(6) कुत्सिता	(च) गोष्ठी

—00—